

ایران چک‌ها جمع‌آوری می‌شود

اسکناس‌های درشت بتدریج جای چک‌پول‌ها را می‌گیرد

هنوز زمان زیادی از به جریان افتادن ایران‌چک‌های بانک مرکزی در میان مردم نمی‌گذرد که باید به تدریج خود را برای داخدافظی با این ابزار مبادلاتی آماده کنند.

رئیس بانک مرکزی در کنفرانس خبری دیروز خود در میان انبوه اخباری که اعلام کرد، سیاست انتشار اسکناس‌های درشت و جایگزینی آن با چک‌های بانکی موجود به شکلی شفاف‌تر از قبل مورد تأکید قرار داد.

محمود بهمنی در پایان گفتگو با خبرنگاران که درباره زمان انتشار اسکناس‌های ۱۰ هزار تومانی سخن می‌گفت، اظهار کرد: با انتشار اسکناس‌های ۱۰ هزار تومانی و درشت که تا پایان خرداد در اختیار مردم قرار می‌گیرد، چک‌های بانکی به مرور از رده خارج خواهد شد.

وی همچنین با اعلام دوباره توقف انتشار ایران‌چک ۲۰۰ هزار تومانی گفت: خروج ایران‌چک‌ها از بازار با ایران‌چک‌های ۵۰ هزار تومانی آغاز خواهد شد چراکه بانک مرکزی در نظر دارد با این اقدام جلوی پولشویی را بگیرد.

بهمنی یک خبر دیگر هم درباره ایران‌چک‌ها داد: در نظر گرفته‌ایم چک‌های باقیمانده با یک امضای خریدار به فروش برسد تا سیر طی شده توسط چک‌ها مشخص شود.

سیاست انتشار ایران‌چک‌های بانک مرکزی نخستین بار در زمان مدیریت سابق بانک مرکزی و با هدف جلوگیری از تولید ایران‌چک‌های بدون پشتوانه بانک‌های کشور طراحی و از سال ۸۶ اجرا شد. در نتیجه این سیاست ایران‌چک‌های سابق که هر بانک به طور جداگانه برای خود منتشر می‌کرد جمع‌آوری و ایران‌چک‌های جدید بانک مرکزی جایگزین آن شد. بانک مرکزی انتشار ایران‌چک بانک‌ها را یکی از عوامل تورم افسارگسیخته ۳-۲ سال اخیر می‌دانست و با همین سیاست حدود ۱۳ هزار میلیارد تومان از ایران‌چک‌های بانک‌ها را جمع‌آوری کرد.

ویژگی مهم ایران‌چک بانک مرکزی آن بود که بانک‌ها برای دریافت و استفاده از آن باید مابه‌ازایی را به صورت ربالی در بانک مرکزی سپرده‌گذاری می‌کردند. به این ترتیب قدرت خلق پول از بانک‌ها گرفته شده و یکی از عوامل افزایش نقدینگی مهار می‌شد.

اما ظاهراً بعد از حدود ۳ سال از به جریان افتادن ایران‌چک‌های بانک مرکزی که با شرایطی بسیار آسان و عیناً مانند اسکناس مورد مبادله قرار می‌گیرد، مشخص شده که این سیستم ممکن

است بهشتی برای پولشویان باشد و باید فکری برای آن کرد. لذا چاره کار در آن دیده شده است که با انتشار اسکناس‌های درشت‌تر، چک پول‌های موجود در بازار به تدریج از رده خارج شود.

هم‌اکنون ایران‌چک‌های بانک مرکزی در دو رقم ۵۰ و ۱۰۰ هزار تومانی در دسترس مردم قرار دارد و سهولت مبادله آنها باعث شده امکان استفاده از ایران‌چک در دستگاه‌های خودپرداز بانک‌ها نیز فراهم شود اما سیاست جدید بانک مرکزی تا زمان خروج کامل چک بانک از مبادلات پولی آن است که رد و بدل شدن ایران‌چک با قید امضای خریدار آن صورت پذیرد.

رئیس بانک مرکزی در این مصاحبه اخبار دیگری را هم اعلام کرد که اهم آنها به شرح زیر است:

بهمنی در توضیح محتوای بسته سیاستی-نظارتی ۸۹ نظام بانکی کشور گفت: نرخ سود سپرده علی‌الحساب یک تا ۳ ماهه بانک‌ها ۶ درصد، ۳ تا ۶ ماهه ۸ درصد و کمتر از یکسال تا ۶ ماه ۱۱ درصد در این بسته در نظر گرفته شده است.

وی با بیان این که حساب‌های دومنظوره در بانک‌ها را از بین بردیم، تصریح کرد: نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات در مناطق آزاد با سرزمین اصلی به منظور جلوگیری از انتقال پول به این مناطق یکسان شد و این امر به مصلحت بود.

نرخ سود تسهیلات مسکن
وی در خصوص یارانه‌های پرداختی دولت برای تسهیلات بانکی گفت: این امر با توجه به واقعی شدن نرخ‌ها و کاهش نرخ تورم متنی شده

است، همچنین در مورد مسکن مهر نیز بر اساس دستورالعمل تدوین شده در ۲ ماه اخیر قرار است نرخ سود قرض‌الحسنه تسهیلات مسکن مهر برای روستاها ۴ درصد، مراکز استان‌ها ۷ درصد و تهران ۹ درصد باشد که مابه‌التفاوت آن تا ۱۲ درصد از محل یارانه‌ها توسط دولت جبران خواهد شد.

رئیس کل بانک مرکزی در خصوص بدهی دولت به بانک‌ها نیز گفت: بر اساس برنامه چهارم توسعه قرار بود بدهی دولت تا پایان این برنامه به بانک‌ها به صفر برسد و سالانه ۲۰ درصد کاهش یابد که این کار انجام شده و این رقم در حال کاهش است به نحوی که رقم آن در حال حاضر به ۹۸ هزار و ۷۶۵ میلیارد ریال رسیده است.

تسهیلات مسکن فقط در بانک مسکن
بهمنی اعلام کرد: اعطای تسهیلات برای خرید مسکن توسط بانک‌های مختلف به جز بانک مسکن در بسته امسال ممنوع شده و وام‌های مسکن به منظور کنترل قیمت فقط به بخش تولید اختصاص خواهد یافت.

وی از ورود اسکناس ۱۰ هزار تومانی تا پایان خرداد ماه امسال به بازار خبر داد و افزود: بانک مرکزی قصد دارد با ورود اسکناس‌های درشت به مرور چک پول‌ها را از سطح جامعه جمع‌آوری کند.

کاهش نرخ حق‌الوکاله بانک‌ها
بهمنی از کاهش نرخ حق‌الوکاله بانک‌ها در بسته سال جاری به ۲/۵ درصد خبر داد و این امر را باعث افزایش رقابت بانک‌ها دانست.

وی همچنین نرخ سپرده قانونی بانک‌های تخصصی را ۱۰ درصد اعلام کرد و افزود: این امر امکان اعطای تسهیلات بیشتر توسط این بانک‌ها را فراهم می‌کند.

بهمنی نسبت‌های حساب‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز را در بسته امسال ۱۰ درصد ذکر کرد و افزود: نرخ سپرده‌های دیداری و سایر ۱۷ درصد، کوتاه مدت ۱۵/۵ درصد، یک‌ساله ۱۵ درصد، ۲ ساله و ۳ ساله ۱۱ درصد، ۴ ساله ۱۰ درصد و ۵ ساله نیز ۱۰ درصد در نظر گرفته شده است.

رئیس کل بانک مرکزی در خصوص وام‌های کوچک مورد نیاز مردم گفت: در بسته بانک مرکزی به نیازهای کوچک افراد توجه شده است به نحوی که در قالب وام‌های جماله تا ۳ میلیون تومان و برای تعمیر منازل تا ۵ میلیون تومان مردم می‌توانند از بانک‌ها وام دریافت کنند، همچنین وام خودرو نیز ۷ میلیون تومان و وام خودروهای فرسوده ۱۰ میلیون تومان در نظر گرفته شده است.